

Закон на Щиглер¹

Законът на Щиглер за епонимията² гласи:

Няма научно откритие, носещо името на първооткривателя си.

Ето три примера от оптиката, илюстриращи действието на закона на Щиглер.

1. Тръба на Галилей

През 1590 г. холандският оптик Захариас Янсен от Мидълбург поставя в двата края на тръба вдлъбнатата и изпъкнала лещи и използва комбинацията като микроскоп. С промяна на разстоянието между лещите тя може да се използва като тръба на Галилей.

През 1608 г. майсторът на очила Йоханес Липершей от същия град подава документи за патентоване на такъв телескоп. Липершей опитва да го продаде на холандското правителство, което от своя страна иска да засекрети изобретението.

Претендент за изобретяване на същия уред е и Джанбатиста дела Порта, който обаче умира, преди да завърши книгата, в която описва телескопа.

Слуховете за холандското изобретение стигат до Галилей през 1609 г. и той конструира телескопа, с който прави революционните си астрономични открития. Днес той е известен като *тръба на Галилей*, но германците все още го наричат *холандски телескоп*.

Съществуват указания, че арабски мореплаватели са използвали далекогледни много преди упоменатите по-горе събития.

2. Телескоп на Кеплер

Зрителна тръба с две събирателни лещи (телескоп – рефрактор) е създадена най-напред от неаполитанеца Франциско Фонтана. Преди него вероятно подобен уред е създаден от споменатия по-горе Янсен и баща му, но те го ползват като микроскоп и изоставят, тъй като дава обърнати образи. Кеплер обаче го използва за астрономични наблюдения – случай, в който обръщането на образа няма значение. Така уредът остава под името *телескоп на Кеплер*.

3. Телескоп на Нютон

Преди Нютон телескоп от типа рефлектор, състоящ се от вдлъбнато огледало и малко плоско огледало конструира Николо Цуки. Шотландският математик Джеймс Грегори прави предложение за такъв телескоп през 1663 г., но изглежда не успява да го направи заради трудностите с шлифоването на вдлъбнатото огледало.

¹ По материали от сайта на Доналд Симанек.

² Епоним (от [старогръцки](#) ἐπώνυμος – *даващ име*) е личност (реална, [митологична](#) или измислена), която дава името си на определено понятие. (вж. Уикипедия)